Коледари

Новини | Култура | на 26.12.2022 06:00 | от Зорница Христова

Защо говорим за това?

В училище сто на сто са ти разказвали кои са коледарите.
Може би дори сте пели коледарски песни!

За жалост, този обичай е останал в миналото и сега повече разказваме за него или го разиграваме. Но неотдавна е бил съвсем жив. Ако поразпитате бабите и дядовците си... може би ще ви разкажат как техните бащи или чичовци са ходели да коледуват!

Да припомним - коледарите ходят по къщите от полунощ до изгрев-слънце.

Защо тогава - защото точно в тъмното било най-страшно, хората си представяли разни караконджули и таласъми! Кукерите също гонят такива зли духове... но повече със страшния си вид.

Коледарите прогонват мрака с песен.

Тези песни били весели, изпълнени с надежда, с пожелания. Коледарите ги разучавали предварително - събирали се в къщата на своя водач и репетирали. Освен водач (станеник) имало и други роли. Например в някои села имало "котка" - един от коледарите, който чукал на вратата на стопаните и мяукал, за да се обади, че са дошли. Друг пък бил "магаре" - той носел всички дарове, които коледарите получавали.

А те били разни вкусни неща за ядене. Най-специалното нещо били краваите, които им подарявали неомъжените девойки. Казахме ли, че коледарите най-често били неженени мъже? Значи коледуването било и такъв обичай - момчетата обикалят по къщите на момичетата и пеят, а момичетата ги черпят.

Хубав обичай, нали? Затова е разпространен на много места. Коледари има и в Сърбия, в Полша, в Чехия, Словакия, Русия, Украйна... изобщо в много славянски страни.

Разбира се, не навсякъде е съвсем един и същ. В България коледарите се обличат с ямурлуци и слагат на главата си закичен с чимшир калпак. А ето как се обличат в Полша.

А ето как изглеждат коледарите в Украйна. Забележи, че и тук, и в Полша има нещо като слънце. Нали точно от Коледа слънцето започва да расте!

Източник за българската традиция - "Българска етнография".
Рождество Христово. Коледа (25 декември)
Автор: Валентина Шарланова

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/2665-koledari

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени